

# Työterveyshuolto on järjestettävä kaikilla työpaikoilla

Työterveyshuolto on työterveyshuoltolakiin (1383/2001) perustuvaa ehkäisevää terveydenhoitoa. Sen tavoitteena on varmistaa työympäristön turvallisuus ja terveellisyys, ehkäistä työstä johtuvia sairauksia sekä ylläpitää ja edistää työntekijän työkykyä ja työyhteisön toimivuutta yhteistyössä työnantajan kanssa. Työterveyshuollon konkreettinen toimintasuunnitelma voi olla osa työpaikan työsuojelun toimintaohjelmaa.

## Työterveyshuollon järjestäminen

Työnantajan on työterveyshuoltolain mukaan järjestettävä työntekijöilleen työterveyshuolto, kun työsuhteessa on yksikin työntekijä.

Työnantaja voi järjestää työterveyshuoltopalvelut teemmällä kirjallisen työterveyssopimuksen

- terveyskeskuksen kanssa, tai hankkimalla palvelun työterveyshuoltopalvelujen tuottamiseen oikeutetulta toimintayksiköltä tai henkilöltä
- yksityisen, työterveyshuoltopalveluita tuottavan lääkäriaseman kanssa
- oman yrityksensä tai eri yritysten yhdessä perustaman työterveysaseman kanssa.

Lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvat seuraavat toimenpiteet:

- työpaikkaselvitykset työstä ja työpaikan olosuhteista johtuvien terveyden vaarojen ja haittojen selvittämiseksi sekä niiden perusteella toimenpide-ehdotukset työn ja työolosuhteiden terveellisyyden ja turvallisuuden edistämiseksi.
- terveystarkastukset tarvittaessa:
  1. erityisen sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (tarkastus työhön sijoittaessa ja terveyden seurantarastukset määräajoin)
  2. kun on perusteltua aihetta epäillä työstä johtuvan terveydelle vaaroja
  3. työn terveydellisten erityisvaatimusten perusteella
  4. nuorille (alle 18-vuotiaat), asbestityötä tekeville tai tehneille, ionisoivalle säteilylle altistuvilla ja ammatissaan syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille tai menetelmille altistuvilla

Lisäksi:

- tietojen antaminen henkilöstölle työpaikan terveysvaaroista sekä tarpeellinen neuvonta ja ohjaus niiltä suojautumiseksi
- työkykyä ylläpitävään toiminnan toteuttamiseen osallistuminen
- vajaakuntoisen työntekijän terveydentilan seuranta ja tarvittaessa hoitoon ja kuntoutukseen ohjaaminen
- osallistuminen ensiapuvalmiuden suunnitteluun ja järjestämiseen erikseen sovittavalla tavalla.

Tehdyn työpaikkaselvityksen perusteella työnantaja ja työterveyshuolto yhteistyössä laativat työterveyshuollon toimintasuunnitelman työterveyshuollon toteuttamiseksi.

Työterveyshuoltosopimus ja työpaikkaselvitys on oltava työntekijöiden nähtävillä työpaikalla ja asiakirjat on käsiteltävä yhteistoiminnassa työntekijöiden kanssa.

## Korvaukset

Jos työnantajan ja työterveyshuollon välillä on sovittu työkyvyn hallinnan käytänteistä, työnantaja saa Kelalta takaisin 60 % lakisääteisistä työterveyshuoltokuluista. Jos tästä ei ole sovittu, niin korvaus on 50 %. Työkyvyn hallinnan toimintakäytännöt valmistellaan ja sovitaan työpaikalla yhteistoiminnassa. Myös yrittäjä ja omaa työtä tekevä voi halutessaan järjestää itselleen työterveyshuollon ja saada siitä korvausta (ks. [sairausvakuutuslaki 1224/2004](#)). Lakisääteisen työterveystoiminnan lisäksi työnantaja voi kustannuksellaan järjestää työntekijöille sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluja. Kela korvaa puolet myös näistä kustannuksista. Korvaukset eivät voi kuitenkaan ylittää Kelan vahvistamia enimmäismääriä.

## Yhteistoiminta

Työnantajan tulee toimia yhteistoiminnassa työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa työterveyshuollon järjestämiseen, sisältöön, laajuuteen ja työterveyshuollon vaikutusten arviointiin liittyvissä asioissa. Nämä yhteistyömuodot on määritelty yhteistoiminta-, työsuojelu- ja työterveyshuoltolainsäädännössä sekä työehtosopimuksissa.

### LISÄTIETOJA:

- > [www.tyosuojelu.fi/tyoterveys-ja-tapaturmat/tyoterveyshuolto](http://www.tyosuojelu.fi/tyoterveys-ja-tapaturmat/tyoterveyshuolto)
- > [Työpaikkatiedote 5/2012](#)